

KULKA JÁNOS NAGY ZSOLT HÁMORI GABRIELLA SCHERER PÉTER

A VIZSGA

BERGENDY PÉTER FILMJE

NE BÍZZ SENKIBEN. NE BÍZZ MAGADBAN.

A VERTIGO MÉDIA BEMUTATJA AZ UNO FILM ÉS A MAGYAR TELEVÍZIÓ KÖZTÖRSÉGI MUNKATÉRIK A NEVETI ÉRŐFORRÁS MUNKATÉRIK A NEVETI KULTURÁLIS ALAP ÉS A MAGYAR MOZIKÉP KÖZALAPITVÁNY TÁMOGATÁSÁVAL BERGENDY PÉTER A VESSŐ É. FILMJE

KULKA JÁNOS NAGY ZSOLT HÁMORI GABRIELLA SCHERER PÉTER ELEK FERENC BALOGH ANDRÁS JÓZSEF ÁDÁM TÓBIASZ LEHEL PAPP VIDA HOLLERÁNYI GÁBOR PAPP JÁNOS SZÉLES LÁSZLO ÉS HANMANN PÉTER

RENDEZÉSSZISTÉMS: BUDYAI JÁNOS BARTÓSNYEZTI PÉTER CSABA ÖSSZETTERVEZŐ: HALASZ BALÁZS LEHETI BÉRENYI JÁNOS ÖNK. SPUS. TIT. TIT. PAPAD. GÉREZEL. HANG: BALÁZS GÁBOR VAGY: KRÁVYI ISTVÁN FENNTARTÓ: TÓTH ZSOLT

PRODUCER: BODOSZAR ISTVÁN TIT. KÖBLI NORBERT FENNTARTÓ: BERGENDY PÉTER

UNIKOFILM gmk | MTVA | nka | MAGYARORSZÁGI FIBERKÖZLEKÉSI ÉS HÍRLEVÉLTISZTASÁGI HATÓSÁG | vertigo

OKTÓBER 13-TÓL A MOZIKBAN!

Farkas György

„A tegnapi ismerem fel a más...”

Interjú Köbli Norbert forgatókönyvíróval

Farkas György: *A Bergendy Péter által rendezett A vizsga c. filmnél éreztem először, hogy itt a forgatókönyv már teljesen kiforrott és teljes mértékben tükrözi a te egyéniségedet. Honnan jött a történet? Te hoztad, és kerestél hozzá rendezőt, vagy pont fordítva?*

Köbli Norbert: *Én hoztam a történetet, és egyetlen jelöltem volt a rendezésre: Bergendy Péter, akivel a kútba esett közös Mancs-projektünk óta szeretünk volna együtt dolgozni. Hálás vagyok neki, hogy ilyen jó filmet rendezett a forgatókönyvemből. A vizsga számomra mérföldkő volt, amolyan diploma-munka. Ez volt az első forgatókönyvem, aminél azt éreztem, minden a helyén van. Engem is meglepett, hogy mennyire szerettem csinálni – pedig ha akár egy évvel azelőtt megkérdik tőlem, milyen filmet akarok írni, nem vágtam volna rá, hogy egy ávós thrillert. És meglepett az is, amikor néhány hónappal a bemutató után rájöttem, hogy A vizsga rólam, az én akkori erkölcsi dilemmáimról és végső soron a felnőtté válásomról szól.*

F. Gy.: Izgalmas, ahogy a történet során a szálakat látszólag végig a kezében tartó Markónak (Kulka J.) végül minden kicsúszik a kezei közül, azonban még érdekesebb a Jung András (Nagy Zsolt) és Gát Éva (Hámori Gabriella) közötti viszony, amivel kapcsolatban végig fenntartja a film a bizonytalanságot, hogy a két karakter között valójában milyen viszony van. Ezzel kapcsolatban számomra volt egy árulkodó kép a film vége felé. Amikor Markót már elmarasztalták, és távozóban van, egy folyosói elágazásnál a kamera egy pillanatra megmutatja a két fiatal, ahogy beszélgetnek egymással, amit Markó is meglát, aztán tovább megy. Ebből nekem az az olvasat jött le, hogy valójában ők ketten nem csak a vizsga akadályait vették jól, nem csak Markó eszén jártak túl, de tulajdonképpen a rendszert is „átverték”. Tudom, hogy egy film alkotójától értelmezést kérni, erről kérdezni értelmetlen dolog, úgy hogy csak annyit kérdezek, ez az olvasat belefér még a te elképzelésedbe?

K. N.: Jól látod, az a jelenet arról szólt, hogy a két álszerelmes átverte a rendszert: ők valóban szerelmesek. És arról is szól, hogy elkerülhetetlenül ők lesznek a rendszer következő áldozatai, hiszen vannak érzéseik.

F. Gy.: *A következő filmben vissza ugrunk egy kicsit, legalábbis a történelmi időben, ugyanis a Szabadság különjárat az '56-os forradalom kirobbanása előtt játszódik. A film lényege tulajdonképpen egy kamaradarab, hiszen a bevezető jeleneteken és a film lezárásán kívül az események egy repülőgép belsőjében játszódnak. Itt nem csak a szemben álló két generáció jelenik meg, de tovább rétegződik az egyes mellékszereplők helyzetének felvillantásával (a professzorék vagy éppen a munkásék). A három főszereplő karakter sorsa, akik a film elején még együtt indultuk megszerezni a szabadságukat nyugaton, végül három különböző irányba fut szét. Az, hogy Annus (Tenki Réka) a hazatérést választja a szabadság helyett, mert Magyarországon van egy gyermeke – igaz a főnöke által kierőszakolt együttléteből, ez az eredeti történet szerinti fordulat, vagy hiteltelennek érezted volna, ha nem így történik?*

K. N.: Az eredeti, megtörtént eseményről vajmi kevés információm volt, azt csak ürügyül használtam arra, hogy írjak egy időtlen drámát a személyes és társadalmi szabadság engem foglalkoztató kérdéseiről. Az volt a koncepcióm, hogy az ország szabadságharcát Misi személyes szabadságharcán keresztül ábrázolom, illetve azzal állítom szembe. Szerettem volna felhívni a figyelmet arra, hogy nemcsak népek tudnak más népeket, közösségek más közösségeket elnyomni, hanem a legparázssabb szabadságharc az egyik és a másik ember között zajlik. Ott a krédóm a film végén: **„A szabadságot nem adják ingyen. Ki kell harcolni. Mindennap újra és újra.”** Két ember között is.

F. Gy.: *Annus döntésének lehet olyan szimbolikus olvasata, hogy a következő generáció jelenti a reményt a változásra és nem az, hogy elhagyjuk az országot egy kilátástalan történelmi helyzetben? Vagy egyszerűen csak az anyagyermek szeretet kapcsolat volt, ami felülírt minden történelmi józanságot?*

K. N.: Ironikusnak éreztem, hogy a három főszereplő háromfelé indul a film végén. Annusnak ez az irány jutott a történet nagy rendszerében. Amikor írtam, én nem Annusban láttam a reményt, hanem Misiben, aki végre lerázta magáról a rabigát, és most először életében arra mehetett, ahova csak akart.

F. Gy.: *A berni követben Kulka János karaktere (Koroknai) nekem sokban hasonlít A vizsgában alakított karakteréhez. Mindkettő része a rendszernek, annak a rendszernek, amivel részben nem ért egyet, vagy amiben igyekszik a saját pozícióját minél jobban megerősíteni, amiben nem is érez semmi erkölcsileg vitathatót. Ezek a karakterek valójában azt a generációt mutatják be, amely belesimult a meglévő rendszerbe, amennyire lehetett a túlélés érdekében anélkül, hogy igazán elvi alapon történt volna mindez?*

A FORRADALOM
NEM SZAKMAI KÉRDÉS

KULKA JÁNOS SZABÓ KIMMEL TAMÁS KÁDAS JÓZSEF
LOVAS ROZI BALSAI MÓNIKA SZIKSZAI RÉMUSZ

A BERNI KÖVET

SZÁSZ ATTILA FILMJE

A FILM POSITIVE PRODUCTIONS BEMUTATJA A NEMZETI MÉDIA- ÉS HÍRKÖZLÉSI HATÓSÁG TÁMOGATÁSÁVAL SZÁSZ ATTILA FILMJÉT KULKA JÁNOS "A BERNI KÖVET"
SZABÓ KIMMEL TAMÁS KÁDAS JÓZSEF LOVAS ROZI BALSAI MÓNIKA SZIKSZAI RÉMUSZ LABODI ADÁM KATONA LÁSZLO SZALAY MARIANNA TAKÁTSY PÉTER ÉS LÁSZLO I. KISH
SMINK GÖRGÉNYI RÉKA JELMEZ KEMENESI TÜNDE DÍSZLET GALAMBOS ISTVÁN GYÁRTÁSSZEVŐ VÁLKONY ZSÓLT RENDEZŐASSZISZTENS BIRÓ JUDIT HANG MAJOR CSABA ZENE PARÁDI GERGELY
VÁGO HARGITTAI LÁSZLO H.S.E. FÉNYKÉPTEZTE NAGY ANDRÁS H.S.C. PRODUCER LAJOS TAMÁS MINIK TAMÁS FORGATÓKÖNYV KÖBLI NORBERT RENDEZTE SZÁSZ ATTILA

K. N.: Van különbség a két karakter között, méghozzá nagy. A vizsga Markója hithű figura, egy romantikus kommunista. Változatlan ember változó időkben. Ez a képtelensége a változásra, ez okozza a vesztét. A *berni követ* Koroknaija ezzel szemben egy elvtelen karrierista, aki rendkívül ügyesen adaptálódik a változásokhoz. Túlélő típus.

F. Gy.: *A generációk kapcsán mi a véleményed arról, hogy ha a magyar történelem közelmúltját nézzük (1989-től számított időszakot), akkor itt is látunk egy olyan generációt, akik valójában elszalasztottak valami történelmi lehetőséget, és igazából a történelem csak megtörtént velük (velünk), s ma már csak abban reménykedhetünk, hogy a következő generációk egyike vissza tudja kanyarítani Magyarországot a jelenlegi kényszerpályájáról?*

K. N.: Minden, amit a máról gondolok, benne van a történelmi filmjeimben. Azt vettem észre, úgy működöm, hogy a tegnapi ismerem fel a márt, és amikor a tegnapi írok, azt a máról, a mának írom.

F. Gy.: *A berni követhoz hasonlóan a Félvilág rendezője is Szász Attila. Gondolom, nem véletlen, hogy többször is közösen dolgoztatok (éppen most is együtt dolgoztatok). Hogyan találtatok egymásra?*

K. N.: Attilával még Cannesban barátkoztam össze a kétezres évek derekán. Akkor volt túl élete első kisfilmjén, én pedig forgalmazóként igyekeztem segíteni neki. Rettentő hasonló emberek vagyunk: korban, ízlésben, vérmérsékletben, és már-már gyanúsán jól kijövünk egymással. Mégis amitől ez a tandem olyan sikeres, az az, hogy én nem tudom, amit ő tud, ő nem tudja, amit én tudok. Kiegészítjük egymást.

F. Gy.: *Mik azok a tulajdonságok, látásmód, ami kell, hogy meglegyen egy rendezőben ahhoz, hogy igazán együtt tudj vele dolgozni?*

K. N.: Legyen meg a kölcsönös bizalom és tisztelet. Legyen jobb a film, mint a könyv, és semmiképp se legyen rosszabb.

F. Gy.: *Mondhatjuk, hogy a Félvilág az eddigi történelmi sorozatból némiképp kilóg, mivel itt jóval kevésbé jelenik meg az aktuális politikai, történelmi helyzet. Ennek ellenére a történet ismét csak valós tényeken alapszik és a szereplők itt is erőteljesen a kor folyamatai által meghatározottak. Nehezen tudom tényekkel alátámasztani, de az az érzésem, hogy a négy főszereplő közül (Elza, Rózsi, Max és Kató) egyedül Kató az, aki valóban szabadon hoz döntéseket, persze a társadalmi helyzetétől ő sem tud függetlenedni. Jó a megérzésem?*

A BERNI KÖVET ALKOTÓITÓL

KOVÁCS
PATRÍCIA

GRYLLUS
DORKA

DÖBRÖSI
LAURA

KULKA
JÁNOS

A SZERELEM NEM MINDEN

Félvilág

SZÁSZ ATTILA FILMJE

A SZUPERMODERN STÚDIÓ BEMUTATJA A NEMZETI MÉDIA- ÉS HÍRKÖZLÉSI HATÓSÁG TÁMOGATÁSÁVAL. SZÁSZ ATTILA FILMJE "FÉLVILÁG" KOVÁCS PATRÍCIA GRYLLUS DORKA DÖBRÖSI LAURA
KULKA JÁNOS SÁNDOR PÉTER BORDÁN IRÉN ELEK FERENC FEKETE ERNŐ HAÁS VANDER PÉTER HAJDUK KÁROLY LÓTE ATTILA TAKÁCS KATALIN
GYÁRTÁSSZÉVEZŐ VALKONY ZSOLT RENDEZŐASSZISZTENS SZIGETI CSILLA SMINK HORTOBÁGYI ERNELLA HANG MAJOR CSABA DÍSZLET VALCZ GÁBOR JELMEZ SZAKÁCS GYÖRGYI ZENE PARÁDI GERGELY
VÁGÓ HARGITTAI LÁSZLÓ H.S.E. FEKVÉPEZTE WAGY ANDRÁS H.S.C. PRODUCER LAJOS TAMÁS MINK TAMÁS FORGATÓKÖNYV KÖBLI NORBERT RENDEZTE SZÁSZ ATTILA

Supermodern
FILMSTÚDIÓ BUDAPEST

mmh
MAGYAR MÉDIA
MECENATURA

K. N.: Abban hiszek, hogy sorsunknak 95%-ban nem vagyunk urai, 5%-ban viszont urai vagyunk. Engem filmről filmre, emberről emberre az érdekel, ki mit kezd ezzel az öt százalékkal. Hogy mit lehet ebből kihozni. Érdekel az is, kinek mit jelent a szabadság, illetve ha valaki szabadságra tör, hogyan ütközik bele mások szabadságába.

F. Gy.: *Talán az lehet egy pontosabb megközelítés, hogy ő (Kató) nem akar valamit elérni, valamire jutni, mert ezekhez el kellene fogadnia a meglévő rendszer szabályait, hanem a saját elveit követve inkább hagyja, hogy az jusson neki, ami anélkül juthat, hogy alárendelje magát a rendszernek. Felfogható így a karaktere?*

K. N.: Kató ebben a döntésében véli megtalálni, megélni a saját szabadságát. Ez nem jelenti azt, hogy ő mostantól boldogan él, míg meg nem hal. Épp ellenkezőleg. Mindennap újra és újra meg kell majd harcolnia a kísértéssel, mint ahogy Keanu Reevesnek *Az ördög ügyvédjében* a más-más formát öltő ördöggel.

F. Gy.: *A Félvilág első közönsége számára megdöbbentő és érthetetlen volt, hogy ennek a filmnek a premierje miért a tv-ben volt, és nem moziban. Mi a véleményed általában a mai magyar filmek marketingjéről?*

K. N.: Korábban filmforgalmazó is dolgoztam, úgyhogy van véleményem. Most jó időket élünk, éppen a *Testről és lélekről*, a *Kincsem* és a *Brazilok* sikerszériájában vagyunk. Három dolgot állapítanék meg a nézettség kapcsán. Egy: sok filmnek kell készülnie ahhoz, hogy legyen köztük sikeres. Kettő: ha sikeres egy magyar film, az húzza magával a többi magyar filmet is. Három: ha a néző látja, hogy sok-sok forint van téve a magyar filmbe, akkor ő is szívesebben teszi bele a maga forintját a jegyvásárlásba.

F. Gy.: *A filmben helyszínként nem szerepelt a Kiscelli-kastély (vagy Schmidt-kastély) ennek volt valami különleges oka?*

K. N.: Világában jobban érdekelt a századeleji polgári miliő, meg aztán a történetek is jót tett, hogy lényegében egyetlen lakásban bonyolódik. Felmerült bennem, hogy erre a lakásbazártságra utalva az Aranyketrec címet adom a filmnek. Szerencsére nem így lett, a Félvilág sokkal jobb cím.

F. Gy.: *Lehet azt mondani, hogy a Félvilággal tulajdonképpen elértél arra a pontra, hogy egyértelműen itthon és külföldön is nem csak jegyzik a neved, de figyelnek arra, hogy mit csinálsz? A Félvilág eddigi 14 díja, amit elhozott, mindenképpen ezt mutatja, nem?*

KOVÁCS S. TRILL KESZÉG BJÖRN MOLNÁR
JÓZSEF ZSOLT LÁSZLÓ FREIBERG LEVENTE

SZÜRKE SENKIK

KOVÁCS ISTVÁN
FILMJE

A VIZSGA ÉS A BERNI KÖVET TROJÁTÓL

x FILM POSITIVE, REMIX, K. NEMZETI MÉDIA- ÉS HÍRKÖZLÉSI HATÓSÁG, TÁRSASÁGAL, KOVÁCS ISTVÁN, FILMNET, SZÜRKE SENKIK
KOVÁCS S. JÓZSEF, TRILL ZSOLT, KESZÉG LÁSZLÓ, BJÖRN FREIBERG, MOLNÁR LEVENTE, SZÉGEZI RÓBERT, TÓTH ANDRÁS, JUHÁSZ LÁSZLÓ, VILMÁNYI BENETT, GOMBOS DANIEL,
CÁSIÁGYEIN SZABÓ LÁSZLÓ, HÉDELGÁSZONYI KÖPEK DONÁT, HORTOBÁGYI ENYELLÁ, SCHÖN ADRIENNE, NAGY JULIA, BALÁCS GÁBOR, JÓZSEF VÁLCZ GÁBOR, FILM, SIKKOVICS JUDIT, FALTAI CSABA,
VÁRI DUSZKA, PÉTER GÁBOR, JÁRÓKÉSTÉ, DÉVÉNYI ZOLTÁN, PRODUC, LAJOS TAMÁS, ÍRÁ, KÖBLI NORBERT, FORTISTE KOVÁCS ISTVÁN

2016 ŐSZ

Tizenhat éven
aluliak számára
nem ajánlott

K. N.: Figyelnek rám, ez óriási megtiszteltetés és még nagyobb felelősség. Negyvenévesen szakmailag eljutottam oda, ahova mindig is vágytam, de ez közel sem jelenti azt, hogy minden célomat elértem volna. Hiszek benne, hogy a legjobb filmjeim még előttem állnak, még nem írtam meg őket. Írni fogok, amíg csak élek. Rengeteg filmtervem van. Remélem, lesz mindenre idő.

F. Gy.: *Tavaly a Félvilággal, idén a Szürke senkikkel nyertetek a Magyar Filmhéten. Amellett, hogy gondolom ez jó érzés, visszajelzés és értékelése a munkátoknak, személy szerint neked ez mit jelent?*

K. N.: Díjat kapni jó dolog, és a legjobb benne, hogy ez is egy kommunikáció, ez is egy visszajelzés. Jó érzés, hogy a filmjeink nem egy légyeres térben készülnek, jó érzés, hogy a közeg – a szakma, a média, a közönség – visszajelez. Mert hát pont ez volt a célunk: kommunikálni velük.

F. Gy.: *A Szürke senkik kifejezetten tv-filmnek indult, vagy ennyire volt lehetőség? Az volt az érzésem, hogy ha ezt egy mozifilm hosszúságban készítettétek volna el, akkor egy komoly közönségsiker lehetett volna, így azonban a korlátozott forgalmazási lehetőségek miatt kevésbé érte el a közönséget. Miközben a visszajelzések nagy része maximálisan pozitív, hiszen első világháborús magyar film nem nagyon készült, ráadásul rendkívül jó színészi alakítások és ugyan látszólag visszafogott, mégis feszült történetvezetés jellemzi. Lehetett volna belőle szerinted mozifilm?*

K. N.: Lehetett volna belőle mozifilm, de mi már eleve tévéfilmre terveztük, tévéfilmként is pályáztunk rá. Nem bánom, hogy így alakult, így is rengeteg emberhez eljutott.

F. Gy.: *Az Örök tél kapcsán hangzott el, hogy a túlélés egy kulcsfogalom lesz a filmben. Itt a Szürke senkik esetében azt érzem, hogy pont a túlélés iránti vágy okozza a szereplők vesztét. Fodor számára a küldetés a legfontosabb, de ez is csak azért, hogy utána végre hazatérhessen. Egyedül a galambász fiú az, aki talán pont a fiatalsága miatt azt, hogy túlélni valahogy nem is tudja felfogni, értelmezni, annyira elképzelhetetlen, hogy meghalhat, viszont sokkal fontosabb számára a galambok sorsa. Ez vezet el oda, hogy végül ő marad életben és tudja meg azt, hogy a küldetésük értelmetlenné is vált, hiszen a háború véget ért. Hasonlóan a Félvilág Katójához, itt is annak a szereplőnek van lehetősége továbblépni, aki még nem építette be magába azokat a sémákat, amiket mások természetesen vesznek, hogy úgy működik a világ, igaz?*

K. N.: Igaz. A *Félvilág* is, a *Szürke senkik* is felnövéstörténet. Kató és Döme hasonló karakterek, és mindkettő én vagyok. Ahogy Kató és Döme belelátnak a korábbi generációk hibás döntéseibe és a döntések tragikus következményeibe, úgy látok bele én is íróként a XX. század különböző korszakaiba, a mából a múltba. Ahogy Kató és Döme azt mondják a film végén, hogy köszönjük, de ebből többet nem kérünk, én ugyanezt mondom, mutatom a nézőnek.

F. Gy.: *Az új filmetekről szívesen kérdeznék, de szerintem azok mind olyan kérdések lennének, amiket úgysem válaszolnál meg, mert a választ majd a filmben meglátom. Pl. a plakáton látható farkas szerepe nagyon izgat, illetve az is, hogy a két főszereplő vajon megszökik-e egy adott ponton a munkatáborból. Ahogy egy korábbi interjúban már elhangzott a málenkij robot témakörben eddig csupán néhány dokumentumfilm készült.*

K. N.: Az *Örök tél* forgatása a napokban véget ért. A musztereket látva azt tudom mondani, Attila olyan filmet rendezett, ami felveszi a versenyt *A berni követtel* és a *Félvilággal*. Nem zárom ki, hogy ez lesz az eddigi legjobb filmünk.

F. Gy.: *Szerinted mik azok a magyar történelmi témák, amikről nagyon jó lenne, ha készülne film?*

K. N.: Trianon. Horthy. Rákosi. Puskás. Kádár.

F. Gy.: *Illetve mik azok a magyar történelmi témák, amiknél esélytelen, hogy a közeljövőben készülhet film?*

K. N.: Remélem, végül minden tabu megdől, és minden téma sorra kerül. Dolgozni fogok rajta.

F. Gy.: *Látsz arra esélyt, hogy esetleg magyar történelmi témájú sorozat készüljön, aminek a nézettsége is elér egy olyan szintet, mint a hasonló külföldi példák?*

K. N.: Csak idő és pénz kérdése. Idő kell a megírásra, pénz kell a megvalósításra. Amúgy az HBO-val van egy ilyen közös sorozattervünk.

F. Gy.: *Remélem, hamarosan erről is beszélhetünk! Köszönöm az interjút!*

(Készült 2017 áprilisában)

A FÉLVILÁG ÉS A BERNI KÖVET ALKOTÓITÓL

GERA MARINA
 CSÁNYI SÁNDOR
 DÖBRÖSI LAURA
 KISS DIÁNA MAGDOLNA
 FARKAS FRANCISKA
 KURTA NIKÉ

ÖRÖK TÉL

ÍRTA KÖBLI NORBERT
 RENDEZTE SZÁSZ ATTILA

 /OrokTel

2018. FEBRUÁR

Supermodern
 FILMTUDÓS MUNKAPARTNER

 GULÁG
 SZÜLŐ ORSZÁGUNKÉRT

KÉSZÜL A GULÁG EMLÉKBIZTOSÁG TÁMOGATÁSÁVAL

